

Abstrak

Disertasi ini merupakan satu kajian perbandingan bahasa Melayu yang dituturkan di dua buah kawasan yang saling berjiran, iaitu di Malaysia dan di Thailand, khususnya empat wilayah sempadan selatan, berdasarkan kerangka teoritis sosiolinguistik. Kajian ini mempunyai tiga tujuan, iaitu; i) membandingkan unsur-unsur yang mempengaruhi arah perkembangan bahasa Melayu di negara masing-masing, ii) menggambarkan dan menganalisis perbezaan yang ada pada bahasa Melayu di kedua-dua negara, dan iii) meramalkan arah perkembangan masa depan bahasa Melayu berdasarkan cabaran yang akan dihadapinya.

Bab 1 pendahuluan. Dalam bab ini disajikan latar belakang kajian, tujuan kajian serta kesesuaian kajian ini dari segi dua disiplin ilmu, iaitu pengajian Melayu dan sosiolinguistik.

Dalam **Bab 2** tumpuannya beralih kepada perbezaan konsep Melayu dan orang Melayu. Di Malaysia terdapat gejala yang boleh dianggap sebagai peluasan konsep Melayu, sebaliknya di Thailand pula konsep Melayu mempunyai erti yang khusus, yang dikaitkan secara erat dengan bahasa Melayu dan agama Islam. Perkara ini dibincangkan secara khusus kerana perasaan jati diri terhadap sesuatu bahasa merupakan satu bidang yang penting dalam bidang sosiolinguistik.

Bab 3 membandingkan pengaruh dasar kerajaan terhadap bahasa Melayu di kedua-dua negara. Di Malaysia bahasa Melayunya diangkat semula menduduki takhta sebagai bahasa kebangsaan dan bahasa rasmi tunggal. Di samping itu bahasa Melayu

digunakan sebagai alat perpaduan negara yang terdiri daripada berbagai-bagai kaum. Sebaliknya, di Thailand peningkatan bahasa Melayu dianggap sebagai ancaman terhadap perpaduan negara. Oleh itu, dasar kerajaan di Thailand bertujuan untuk menyebarkan bahasa Thai, terutamanya melalui sistem pendidikan, dan pada masa yang sama menyekat penggunaan bahasa Melayu dalam bidang-bidang yang penting.

Bab 4 merupakan perbincangan mengenai latar belakang sejarah bahasa Melayu dari sudut pandangan kata pinjaman. Mengikut sejarah perkembangannya, bahasa Melayu menerima pengaruh dari empat unsur kebudayaan, iaitu unsur dari Nusantara, unsur dari India, unsur dari Arab/Parsi serta unsur dari dunia barat. Unsur pinjaman dibincangkan secara khusus di sini kerana kini bahasa Melayu di kedua-dua kawasan kajian melangkah ke arah perkembangan masing-masing, yang dipengaruhi oleh bahasa utamanya, iaitu bahasa Inggeris di Malaysia dan bahasa Thai di Thailand selatan. Sebaliknya kata-kata pinjaman yang telah menjadi darah daging bahasa Melayu pula masih berfungsi sebagai tali pertalian antara kedua-dua kelainan. Perbincangan di sini juga menjadi latar belakang bagi perbincangan yang selanjutnya.

Perbincangan dalam **Bab 5** pula menyajikan huraian ringkas mengenai keadaan sosiolinguistik di Thailand, terutamanya bahagian selatan yang mengandungi empat wilayah sempadan selatan, iaitu kawasan kediaman bagi masyarakat Melayu Patani. Huraian di sini bertujuan memberi gambaran yang lebih jelas tentang Thailand untuk kemudahan perbincangan selanjutnya.

Dalam **Bab 6** dan **Bab 7** dianalisis pengaruh bahasa utama terhadap bahasa Melayu di kedua-dua negara, iaitu bahasa Inggeris di Malaysia dan bahasa Thai di

Thailand. Sebelum penganalisisan, dikemukakan aspek-aspek teoritis yang berkaitan dengan gejala dwibahasa, seperti proses peminjaman serta peralihan kod. Di sini tumpuannya diberikan kepada sistem berbahasa yang dimiliki oleh anggota masyarakat dwibahasa. Perbincangan mengenai pengaruh bahasa utama, yang merupakan kajian kes pula, dibuat berdasarkan kerangka teori yang dikemukakan dalam bahagian awal bab ini.

Bab 8 merupakan rumusan bagi keseluruhan disertasi ini. Di sini disimpulkan cabaran yang dihadapi oleh bahasa Melayu (sebenarnya masyarakat penutur bahasa Melayu), dan menganalisis arah perkembangan bahasa Melayu dalam konteks yang lebih luas, iaitu dalam konteks dunia Melayu.

Abstract

This research is a comparative study of the Malay language in Malaysia and Thailand from the view point of sociolinguistics, especially focusing on the influence of the major language in each country. This study has three main purposes; i) to compare those factors which influence the development direction of the Malay language in each country; ii) to describe and analyze differences found between the Malay language in those two countries, and iii) to forecast future developmental direction of the Malay language.

Chapter 1 outlines the background, purpose, field of study, theoretical frame and method of research. Chapter 2 focuses on the differences in the concept of the word 'Malay' or 'Melayu' in Malaysia and Thailand. In Malaysia, from time to time, we find the 'Malay' concept extended to mean the core of national identity; in Thailand 'Malay' has a special specific notion, and has been connected with Islam. In other words, in Malaysia 'Malay' has become the core of national identity, while in Thailand this term is regarded as the core of specific ethnicity of those who believe in Islam. This factor is discussed because 'linguistic identity' is an important topic in sociolinguistics.

Chapter 2 is a short illustration of the sociolinguistic situation in Thailand. This chapter can be regarded as the background of the discussion in Chapter 5. This short explanation is provided because materials about the sociolinguistic situation in Thailand which can be obtained in Malaysia is very limited, not only those written in Malay but also in English.

Chapter 3 compares the language policy of Malaysian and the Thai government which influences the development of the Malay languages in each country. In Malaysia after independence, Malay was given the status as the sole national language, and ten years after independence became the sole official language. Since independence, Malay has been developed not only as the national (and official) language, but also as the language of instruction at tertiary education. In Thailand, conversely, Malay had not been promoted by its government at all, but had been regarded as an obstacle of national integrity. The only language policy carried out by the Thai government is the promotion of the Thai Language, and Malay has been discriminated from the main realms, especially in the official and educational domains.

Chapter 4, as a historical background, discusses the loan words in Malay, which were from many foreign languages such as Sanskrit, Arabic and Western languages especially from English. The loan words discussed in this chapter are those that have already become an important component of the language, not regarded as negative influences from major foreign languages as discussed in Chapter 6.

Chapter 6 and 7 discuss the influence of the major languages toward the Malay language in Malaysia and Thailand. The Malay language in these two countries are used in the multilingual society, and as a consequence, especially in the colloquial usage, is deeply influenced by the respective major languages, English in Malaysia and Thai in Thailand, which plays an important role in each country.

The final chapter, Chapter 8, firstly compares the influence of the major languages discussed in the proceeding two chapters, then illustrates the challenges toward the Malay language in the future, and forecasts the developmental direction of Malay in each country.